

SZARVASI UJSÁG

Független politikai napilap

Előfizetési árak:

Negyedévre 4.50 P, egy hónapra 1.50 pengő
Lapzárta délután 2 órakor.

Felelős szerkesztő:

Dr TOKAY LÁSZLÓ

Főmunkatárs:

KRÓN FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

SZARVAS, SZENT ISTVÁN-U. 74. SZÁM.

Telefonszám: 6.

Nehéz önvallomás

Írta: KRÓN FERENC

Mindig hosszú a megtérés és nehéz a megbánás útja. Nehéz, mert előbb egy egész világot, ezer tervet és kilátást kell összerombolni, hogy a csalóka ábrándok világából kibontakozzék: a való. A „Slovenszky Noviny“ hasábos hirdása szerint a felvidék egykori legbuzgóbb csehbarátság harcosa, a „Narodny Liszty“ felöltötte a szőrcsuhát, fejére hamut hint és ballag Canossa felé, telesírva útját a megbánás, a csalódás könnyével.

Ami vágy és meggyőződés az egyszerű nép lelkében szakadatlanul élt, amit a jólfizetett sajtóvezérek szebb kilátások reményben tartottak magolli, ma újra kiütött az élet, a történelem vásznáról és mint kegyetlenül bírta ki a tülkölésre. Nagy lelkierő kellett ahhoz, hogy a mult kérélehetetlen harcosai az igazságot szólaltassák meg és bevallják azt, hogy ez egykor fejlődő, intelligenciát ontó felvidék ma élettelenül áll és várja a régi idők visszatértét. Bevallják, hogy a revíziót nem kell erőltetni, de nem is lehet ellene védekezni, mert az magától, szükségszerűen jön.

Megható jelenség templomok tornácában is a bűnbánók selege, jóleső érzés tölt el bennünket a tollforgatók, az igazságkeresők eme vallomása, mely igazolja a magyar nemzet Hírszekegyébe vetett reménységet. Tévedni, vétkezni lehet, de az igazság oltára előtt a megbocsátásnak van a helye. Mi a revíziót napirenden tartjuk anélkül is inkább, mert nemcsak hisszük, hogy annak el kell jönnie, hanem azért is, mert most már a bűnbánat útjain a megtérők is kívánják és várják jobb sorsra érdemesebb fajuk sorsának jobbrafordulását. Kérjük, és pedig a mi vágyainkhoz kapcsolva. Az igazságot meg lehet szédíteni, de felébredés után nincs hatalom, amely hódító útjain megállítsa. Fölépíti a romokat és összezuzza

Potemkim falvait. Az igazság elér majd a fény tájra, hiába merednek felje szuronyok, utat nem lehet e vágni, mert a

szivekbe vezet az ő útja, amelyet nem őrizhet vám- és mártórség. Felkél a nap, dolgozunk és győzünk.

200.000 pengő megfizetésére kötelezték az Akadémiát Bolza grófnő ügyében

Zichy Domokosné született Bolza Marietta grófnő körülbelül negyedrészen volt örökösé annak a hatalmas Vigyázó-vagyonnak, amely a Tudományos Akadémiára szállt. Az örökösök az Akadémiára hagyták azt a kötelezettséget is, hogy Bolza Marietta grófnőt kielégítsék. Az Akadémia elszámolt a grófnővel de körülbelül kétszáz ezer pengőt

visszatartott, mert a grófnő része után is vagyoni- és jövedelmi adót kellett fizetni és más költségek is merültek fel az örökséggel kapcsolatban, Bolza Marietta grófnő a visszatartott összeg erejéig pert indított az Akadémia ellen és a budapesti törvényszéken Pethő Kornél bíró pénteken hirdette ki a törvényszék ítéletét, amely az Akadémiát az összeg megfizetésére kötelezte.

Magyarország február havi termelési adatai

A Központi Statisztikai Hivatal megállapítása szerint ez év februárjában Magyarország gazdasági helyzetében nem következett be lényegesebb változás. A termelési adatok nem változtak számottevő módon. Fontosabb termelési adatok közül a kőszén és a barnaszén termelési adatai az idényszerű behatások folytán hanyatlást mutatnak Magyarország kőszéntermelése január hónappal szemben 12.4 százalékkal, az egyéb előttihez viszonyítva pedig 9.1 százalékkal esett vissza. A barna szén termelésénél a hanyatlás még nagyobb. A januárhavival 14.4 százalékos, az 1932. januárjával szemben pedig 13.1 százalékos csökkenést szenvedett.

A vasérc és vasakkal havi termelése a múltév augusztusában 33.3 ezer métermázsával érte el legmélyebb pontját. Azóta a termelés átmeneti javulásokat követően az 1932. év végével ismét a mélypontra süllyedt. Az 1933. év első két hónapjában javulás jelei mutatkoztak. Február hónapban a termelés 36.4 ezer mázsa volt, 7.4 százalékkal magasabb az előző havinál. Az 1932. év februárhavi termeléssel szemben még így is 37.7 százalékos hanyatlás mutatkozik. Az év első két hónapjának termelése pedig 39.8 százalékkal maradt a múltévi mögött. A finomításra való nyersvas termelésénél a növe-

kedés 20.2 százalékra rug, az egyév előttihez viszonyítva azonban 51.6 százalékos visszaesés mutatkozik. Az év első két hónapjának termelése pedig 58.7 százalékkal kisebb az előző év azonos időszakának termelésénél.

Az 1933. évi februárhavi elektromos áram-termelés 18.4 százalékkal csökkent. Az egyéb előtti termeléssel szemben csak árnyalati a visszaesés (0.8 százalékos). A motorikus célokra elosztott árammennyiség 0.3 millió kilowattórával esett, azonban még így is 1.2 millióval több volt a múltévinél. (Magyar Híradó.)

A vén gazember előadásai a „Frecska Mozgó“-ban szombaton, vasárnap és hétfőn lesz. E nagyszerű előadásokra a helyen is felhívjuk a közönség figyelmét. Magyir beszéd, magyar színészek. — Csak dicséret illeti a mozi tulajdonosát, amiért áldozatot nem kimélve, jobbnál-jobb filmeket hozat hogy a közönség legkényesebb igényeit is kielégíthesse.

Májusi ájtatosság. A róm. kat. templomban május hónap minden nap májusi ájtatosság lesz. Vasárnap 6 órakor kezdődik szentbeszéd, hétköznap mindig fél 7 órakor. Az első ájtatosság, ma, vasárnap lesz.

Szönyegkiállítás az Árpádban

Az Árpád-szállóban május 1-től 7-ig igen érdekes, közönségünkben eddig még nem látott kiállítás nyílik meg. Egy békéscsabai szönyegszövőde helybeli Ierakata művészi kivitelű, színekben gazdag, izlésben utolérhetetlen, pompás szönyegeket mutat majd be a vásárolni akaró közönségnek, sőt hitelképes vevőknek igen kedvező fizetési feltételeket is nyújt. A megtekintés azonban vételkényszer nélkül történik és teljesen díjtalan. A kiállítás egész nap megtekinthető.

Pedagógiai szeminárium SÁVSON

Hercsuth Kálmán Békés megye új tanfelügyelője április 30-án pedagógiai szemináriumot tartott a szarvasi járás tanítószékén. Az összejövetelen igen nagy számmal vettek részt a járás tanítói. Délután 9 órakor kezdődött a szeminárium a Hírszekegy előadásával. Azután dr. Haviár Gyula kir. közjegyző, kormánytanácsos üdvözölte a tanfelügyelőt, aki először jelent meg járásunkban. Utána a járás tanítószékének köszöntötte. Hercsuth tanfelügyelő meghatóan mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért, majd megnyitotta a szemináriumot. Elsőnek Kovácsné Glück Ilona mutatott be mintatanítást a kézimunkából. Utána Szakács György tanító tartott felolvasást a kézimunkatanításról. Rohosla Jenő mintatanítása következett a testgyakorlásról, majd ugyan ő erről értékes előadást is tartott. Frankó Mihály olvasta fel „Tapasztalataim a módszer javítás terén“. című dolgozatát, majd Weisz József ismertette Háros-Körössy „Fogalmazás tanítása“ című vezérkönyvét. Hercsuth mondott ezután hosszabb lélegzetű beszédet a tantervekkel kapcsolatban s szép párhuzamot vont a régi és az új módosított tanterv között. A szemináriumot ezután berekesztette fokozott lelkiismeretes munkára buzdítva a tanítószéket. A szemináriumon városunk igen sok előkelősége is megjelent. Ott láttuk többek között Bartos Pál lelkész, egyházker. tanfelügyelőt, Fetter József esperest, Raskó Kálmán, gimn. és Csabai Kálmán gazd. igazgatókat is.

Hat év után derült ki egy gyilkosság

Jászberényből jelentik: A véletlen hat év előtti gyilkosság tetteseinek vezetett nyomára. Mizsei István gazdalegényt ezeltől hat évvel halva találták, Akkor nem találtak olyan adatokat, amelyekről gyilkosságra következtethettek volna. Most megállapították, hogy a gazdalegényt édesapja és két fia felakasztotta, hogy a mulatós kedvű legény ne pocsékolja el örökségét. Az apát és két fiát letartóztatták.

Kihirdette ítéletét a szegedi ítélőtábla Pipás Pista ügyében

Szegedről jelentik: A szegedi ítélőtábla pénteken délelőtt folytatta Pipás Pista és társai gyilkossági bűnyüvének főtárgyalását. A pénteki tárgyaláson Horánszky Miklós táblabíró folytatta a törvényszéki tárgyalás anyagának ismertetését, majd a védők szólaltak fel és kérték, hogy a tábla utalja Pipás Pistát az igazságügyi orvosi megfigyelő intézetbe, mert szerintük Pipás Pista elmebeteg, tehát bűnvádilag nem vonható felelősségre. A tábla az összes előterjesztéseket elutasította. A perbeszéd során Zombori Jenő dr. hangoztatta, hogy az elsőfoku ítélet egyedül Pipás Pistával helyes, mert Dobák Antalnéra és Böcsök Istvánnéra is halálra kell várnia.

A többi vádlottakra és elítéltekre nézve is sulyosbírást kért. Az utolsó szó jogán Pipás Pista hangos jeleneteket rögtönzött és mindenáron Dobáknéra akarta fogni Dobák meggyilkolását.

Szombat délelőtt hozta meg ítéletét az érdekes bűnyüben a szegedi tábla. A tábla megerősítette Börcsök Istvánné életfogytiglani börtönbüntetését, valamint Rieger Pálné (Pipás Pista) kötéltálati halálbüntetését. A többi vádlottak büntetését a tábla felemelte. Császárért 15, Horváthéért 15, Dobáknéért életfogytiglani és Vecserny's büntetését 10 évi fegyházra sulyosbírtta.

Az „Alföld“-nyomdában készül (II., 74. Simon-ház) Szarvasi Ujság című politikai napilap

Lényeges enyhülést hoz a magyar adósokra a dollárdevalváció

A dollár sorsával kapcsolatos eseményeket magyar pénzügyi körökben a következőképpen ítélik meg:

A dollárról érkező hírek zavaros helyzetet mutatnak. A aranystandardtól való elszakítás okai és körülményei nem tisztázódtak és így sem a politikai, sem a gazdasági tényezők eddigi közléseiből nem volt megállapítható, tulajdonképpen mit is céloznak az amerikai intézkedések és milyen eszközökkel kívánják azt elérni.

— Amerika nem adós ország, fizetési és kereskedelmi mérlege aktív és ennek következtében a dollár iránti kereslet a külföldön mindig nagyobb a kínálatnál.

Igy tehát kézenfekvő, hogy a dollár külföldi kurzusának elengedésével nem lehet az amerikai valutát leértékelni. Erre csak egy lehetőség van: a dollár értékét törvényes intézkedésekkel a belföldön devalválni és így elérni, hogy az aranydollár-adósok a belföldön aranyértékű artozásaikat a csökkentett értékű valutával fizethetnék vissza. Ez természetesen a betevők és hitelezők rovására menne.

— Magyarországi szakkörök nem értik, miért van tulajdonképpen szükség az aranytól való elszakadásra, hiszen adósvédő intézkedésekre Európában is számos volt. Kamatengedményekkel, moratorialis intéz-

désekkel és egyéb beavatkozással el lehetett volna mindezt érni és szinte érthetetlen, miért kellett nemzetközi értékét lerontani. A szakörök azt hiszik, hogy az esetben, ha nem történik más, mint a kijelentés értelmében a dollárnak sorsára való bizása és nem csinálnak devalvációs törvényt, a dollár értékét Amerika minden akarata és kijelentése ellenére sem fogják számbavehető mértékben nemzetközi viszonylatban leszállítani.

Nagy kérdés, nem szolgál-e a megtett intézkedések a washingtoni konferenciára vonatkozó taktikai célokat, ehhez azonban hozzászólni nem lehet és csak később fog kiderülni. Az amerikai mezőgazdaság tartozása nem több 11—12 millió dollárnál és tekintve az összeg csekélységét, valószínű, hogy belpolitikai okok, a farmerek részére tett koncessziók miatt volt szükség a dollár iránti bizalmat megingatni és a rengeteg amerikai bankbetétes takarékossági készségeit megzavarni.

— Külföldre és különösen Magyarországra való vonatkozásában még nem lehet teljesen nyugodtan megítélni a helyzetet. Az biztos, hogy tekintve nagyobb összegű dolláradósságainkat a dollárdevalváció ebből a szempontból enyhülést hozhat.

A budapesti Nemzetközi Vásár a magyar vidék szolgálatában

(Budapesti Újság)

Az eddigi jelentkezésekből máris megállapítható, hogy Magyarország minden vidékéről, a megszállt területekről és a távolabbi külföldről is, sokkal többen jönnek el az idei Nemzetközi Vááarra, mint ahányan jöttek a múltban. Természetesen kizárólagos majd a főváros népe is s így bizonyos, hogy megint több százezer ember nézi meg a vásár számtalan, csodálatos látványosságát. Ez elé a hatalmas nyilvánosság elé ebben az évben nem csupán az ipart, kereskedelmet és mezőgazdaságot állítják oda, de különös gondal ügyeltek arra is, hogy a vásár forgalmából jelentős haszna legyen a magyar vidéknek is.

Hogy az idegenforalom minden városnak, községnek, vagy vidéknek, azt már nálunk is mindenki tudja. Épen ezért a vásár vezetősége azon igyekszik, hogy minél nagyobb tömegek érdeklődését keltse fel a magyar vidék iránt s hogy minél nagyobb tömegeket biztasson fel a magyar vidék látogatására. Ezt a cél szolgálja a sősorán a vidéki városok kiállításai. Debrecen, Pécs, Esztergom, Sopron, Kőszeg, Kiskun-

as, Kecskemét, Gyöngyös, Eger, Tatra és a többi város, vidék, mind itt szerepel a kiállításon. Valamennyi bemutatja modellekben és képekben látványosságait, nevezetességeit, természeti kincseit, szépségeit, felhozza étel-, italkülönlegességeit, felvonultatja szépművészetét, népviseletét s bemutatja iparának produktumait. Itt ismeri meg a látogatósereg azt a rengeteg kincset és szépséget, amit a magyar vidék tartogat vendégei részére, itt kapnak kedvet az emberek, hogy utazgassanak a vidéken, sőt előmunkálatok folynak az irányban is, hogy a vásár látogatóiból kiránduló csoportokat szervezzenek s ezeket a csoportokat már a vásár ideje alatt is lekauszja az es vidékre, városokba.

Hasonló nagy jelentősége van a kiállítás „Nyaraljunk Magyarországon” című csoportjának is. Itt a magyar fürdő és nyaralóhelyek bizonyítják be gazdag és színes kiállításukban, hogy minden igényt ki tudnak elégíteni s hogy senkinek sem kellene, nyaralni, fürdőzni a külföldön, hiszen idehaza is megvan erre minden jó lehetőség. Csak meg kell nézni a kiállítást s csak választani kell a szebbnél-szebb

és jobbnál jobb helyek között.

Nagy hasznát látja a magyar vidék annak is, hogy a külföldről jövő vásárlókat mindegyike a vásárigazolással együtt három utalványt kap, amelyekkel 3 utat t lehetnek meg Magyarország összes vasutain 33 százalékos jegykedvezményvel. Bizonyos, hogy ezt a nagyértékű jegykedvezményt mindegyik igénybe fogja venni és bizonyos az is, hogy a vásár ideje alatt tízezrek indulnak majd utra Budapestről, hogy hosszabb-rövidebb látogatásokat tegyenek a vidéken.

De nemcsak ilyen közvetlen, hanem közvetlen hasznót nyújt a Budapesti Nemzetközi Vásár a vidéknek is, főként azáltal, hogy fejleszti a látogatók izlését és igényét. Tapasztalati tény ugyanis, hogy aki vidéki ide feljön és meglátja a vásáron az egyrefejlődő magyar ipar milyen remekáru cikkeket tud készíteni, az tele vágyakkal és igényekkel megy vissza hazájába, ahol ezentul vevője lesz számos olyan árunak, amelynek vidéken alig volt keletje.

Végül még csak annyit, hogy az idei vásár szebb, nagyobb és teljesebb mind az eddigiéknél s hogy ez a vásár most már maradék nélkül ismerteti meg a látogatóval az ország minden értékét.

A Budapesti Nemzetközi Vásár május 6-án kezdődik, de féláron való utazásra jogosító vásárigazolvány már holnaptól, vagyis május 1-től érvényes.

Felvágta az ereit egy szegedi színész

Megdöböntő öngyilkossági kísérlet történt Szegeden a szerdára virradó éjjel. Török Ica, a szegedi Városi Színház tagja mindkét kezén felvágta az ereket. A színész előre készült az öngyilkosságra, mert bucsuleveleket írt. Egy ilyen bucsulevél mentette meg életét, mert a levél, melyet nem postán küldött el, hamarabb jutott a címzetthez, mint ahogyan azt a színész gondolta volna. Az illető azonnal értesítette a mentőket, akik még idejében érkeztek meg Török Ica lakására. A színészt ugyan már eszméletlen állapotban találták, de a gyors segély minden bizonnyal elhárítja a katasztrófát.

Főlöleges kiadást tesz, ha

Fonott butorait

vidéken rendel meg, mert azt itt is megrendelheti **ifj. Kiss** kosárfonónál I. 445. Kovácsik Gyula fűszerüzlete mellett.

Hirdessen

a Szarvasi Ujságban.

Sebek, amelyeket a technika ütött

Irta: DR. SÖPKÉZ ÁNDOR orsz. gyűl. képviselő, a kir. József-műegyetem rektora

A XIX. század elején a nápoeni háborúkban Anglia eladósodott, népessége megsza-
porodott. Élelmiszerbevitelre
volt égető szükség. Nem látszott
más megoldás a behozatal fi-
nanszírozására, mint az export,
iparcikket kivinni és ezzel
fizetni a bevitt búzát. De ki-
vitelre alkalmas iparcikk nem
volt, mert a textilipar, amely
később Anglia nagy üttörő
iparává fejlődött, akkor még
gyermekcipőben járt.

A nagy találmányokat rend-
szerint a szükség szüli. Watt-
nak alig néhány esztendő s gőz-
gépét a XVIII. század vége felé
fogják először a pamutfonógép
szolgálatába. Sorra következnek
a többi jelentős találmányok a
textiltechnika terén. És meg-
indul az a hatalmas textilipar,
amely a XIX. század első felé-
ben megalapozza Anglia vezető
szerepét az ipar terén.

Természetes, hogy a gazda-
sági élet parancsoló szükség-
letéből, máról-holnapra, szinte
forradalomszerűleg keletkező
hatalmas gyáripar sokféle aka-
dállyal küzd. Ez a forradalmi
jellegű iparosodás nagyban ha-
sonlít a mai állapotokhoz, ami-
kor a háború s ennek súlyos
gazdasági következményei ki-
zökkentették a világ gazdasági
életét egyensúlyi állapotából.

A gőzgépnyújtotta, szinte kor-
látlan erő a régi kézműiparból
lassanként kifejlett kis gyárakat
hatalmas ipartelepekkel váltja
fel. A textilcikkek kereslete
rohamosan nő és a munkások,
mint a lepkék a fény körül, a
gyárak köré tömörülnek. Ki-
alakulnak, a század első felé-
ben, a hatalmas, de kis terü-
letre korlátozott és így nap-
fényben és levegőben szűkül-
ködő gyárvárosok.

A városok berendezései, ré-
szint a fejlődés rohamossága,
részint az akkori tudományos
technika kezdetlegessége mel-
lett, nem képesek lépést tartani
a lakosság fejlődésével. A gyár-
ak is zsúfoltak, szűkek, szel-
lőtlenek. Kiméltlenül hasz-
nát, nem kimélik a gyermeket sem.
Londonban 100 évv. ezelő-
5—6 éves gyermekeket vásá-
roltak 7 esztendőre 30—30
schillingért. Velük tisztították
a kéményeket, nem sokat tör-
ődve azzal, hogy szegénykék
esztendőkön át mosdatlanul sza-
ladgálnak, ha közben el nem
pu... a a f... kémények
isztogatásánál. Szaporodnak
mészetesen a b... ek, a

'e'gsége' és növekszik a ha-
lálózások száma.

É t z d ... g ... r. o. ö. ü. l. e. -
lül a mult század közepéig,
amig az akkor már hatalmas
textiliparban és az ennek alap-
ján kifejlődött, talán még ha-
talmasabb szénbányaiparban, a
hatóságok, a törvényhozás és
e'ika be'oy shoz ütött és ki-
alakult, első primitív formájában,
a éti állam fogalma. Elkezd-
ték a munkaidők, a munkabé-
rek, a női és gyermekmunka
és egyéb ezzel összefüggő
kérdések szabályozását.

Intézményesen azonban eze-
ket a kezdeti nehézségeket
mégis az a tudományos tech-
nika gyógyította és gyógyítja,
amelynek vívmányai ütötték a
sebeket, mikor a szükségét szen-
vedő gazdasági élet e vívmányo-
kat forradalomszerűleg kihasz-
náta, néha kizsákmányolta.

Felemlitek — illusztrálás
gyanánt — egyet-kettőt ezek-
ből a technikai alkotásokból.

Néhány évtizeddel a gőzgép
születése után Watt gőzgépét
egy mozgókocsra helyezik és
megszületik az első lokomotív.
1835-ben megindul az első,
tisztán gőzgéppel hajtott oce-
ánjáró hajó, megszűnik a tá-
volság, az ember ur lesz a tér
felett.

A gőzerővel termelt munkát
csak igen kis távolságra lehe-
tett gazdaságosan átvinni. Az
ipari termelést ezért a szén-
szállítás szempontjából kedve-
zően fekvő ipari gócpontokban,
ott is lehetőleg egyes nagy
ipartelepekben kellett koncent-
rálni. Az elektromos árammal
azonban a munka tetszőleges
távra szállítható, megszűnik
tehát annak a szüksége, hogy
mindennemű ipari termelés
egyes gócpontokba tömörüljön.

A technikának ez az újabb
hajtása megdönti Marxnak azt
a vádját is, hogy a technika
haladása az egész társadalmat
kiszolgáltatja az összpontosított
termelő erők hatalmának.

Az elektromos energiával
gazdaságosan üzemben tartható
közuti- és helyközi vasut, majd
a robbanó motorok segítségével
létesült autóközlekedés mellöz-
hetővé teszi a munkahelynek
és lakóhelynek azt a természet-
ellenes, higiénikus és szociális
nézőpontból sok kifogás alá
eső, egyesítését, amelyet azelőtt

A tavasz leégette az összes régi árat

Megjöttek az új kerékpár és alkatrészek leszállított árai.
Kerékpár javításnál csak kizárólag az anyagértéket számítom fel,
beszerelést és javítást díjtalanul eszközölöm.

Stefáni Mihály

Szarvas Árpád-bazár

elkerülni alig lehetett. Így léte-
sülnek a nagyvárosok, illetőleg
a nagy gyárvárosok körül azok
az ideális kertvárosok, a ke-
vésbé módos osztály részére
is emberhez méltó életviszo-
nyokkal.

Ezeknek, az e csoporthoz
tartozó technikai alkotások hosz-
szu sorának, valamint a tech-
nikával kapcsolatos orvosi tu-
dományoknak köszönhetjük,
hogy az emberi középélet tar-
talom, amely a középkorban 14
esztendő, 1800-ban körülbelül
20 esztendő, 1880-ban 40 esz-
tendő és nálunk is közel
jár az az 50 esztendőhöz, míg
a technikai fejlődésben elmaradt
Indiában még ma is csak 22
esztendő.

S hogy még egy csoportba
tartozó alkotásról tegyek emli-
tést: a gőzgép bevezetése meg-
fosztotta a vizet, a folyót erő-
jellegétől. Számottevő, nagyobb
munkaszükségletnél nem igen
maradt szerepe, legfőleg, mint
közlekedési utnak maradt je-
lentősége. Az emberiség kény-
telen volt a föld mélyéből kor-
látolt mennyiségben felhalmo-
zott éghető anyagokat fogyasztani,
ott is, ahol rendelkezésre
állottak azok a vizierők, ame-
lyek, amíg a nap süt, soha ki
nem merülnek. A mult század
energiagazdálkodásának ezt a
hiányát, amely az emberiség
jövőjének alakulását igen kö-
zelről érinti, ismét maga a
technika szüntette meg, amikor
a mult század vége felé, az
elektromos munkaátvitellel mó-
dot nyújtott a vizierők energiái-
nak az emberi célok használa-
tába való állítására s ezzel a
föld tüzelő anyagainak kimé-
lésére. A XIX. század nagy
technikai alkotásainak kezdeti

nehézségeit, ilyenek a technika
újabb találmányai, jórészt ki-
küszöbölték, úgy, hogy a gaz-
dasági élet a tanulmányokat
azután minden aggodalom nél-
kül, használatba vehette. Ért-
hető tehát, hogy a mai világ-
rend, mely hatalmát a tudom-
ányos technikán felépült gaz-
dasági rendszernek köszöni, a
technika, a gép ellen fel-fel-
újított kifogásokat nem hono-
rálhatja.

Istentiszteletek.

A szarvasi ev. ó-templomban va-
sárnap délelőtti tót, új-templomban
magyar nyelvű istentiszteletet tartanak.

A szarvasi r. kat. templomban
vasárnap délelőtti fél 9-kor kismise
10 órakor nagymise. Hétköznapokon
fél 8 órakor mise.

Református istentisztelet vasárnap
délelőtti 10 órakor az Árvaházban
lesz megtartva, Kondoroson pedig
minden hónap első vasárnapján
délelőtti az evangélikus templomban.

Anyakönyvi hírek.

Születtek:

Berger László fia Tibor Imre,
Roszik István fia halvaszületett, Macik
Anna leánya Anna, ifj Nyemcsok
János fia János, Borgulya Pál fia
János, Csasztván György leánya
Zsuzsánna, ifj Jansik András fia
András Tamás, Kohn Samu fia Emil,
Jancsó Mária fia János.

Házasságot kötöttek:

Lestyan János Juhos Judittal, Korim
János Gerhát Erzsébettel, ifj Czesz-
nak Mihály Bobvos Annával, Nagy
Gusztáv Makula Sárával.

Meghaltak:

Czesznak Jánosné 62 éves, Oszt-
rotuczki András 29 éves, Kondacs
Sámuel 80 éves, Belopotoczki György
6 éves, Kucsovsky Béla 18 éves,
Fábrí Zsuzsánna 17 hónapos.

Simon Gyula

villanyerő b. üd. z. t. „HATTYU“
mosódájában Szarvason:
Gallértisztítás darabonként 12 fill.
Ing, keményre vasalva . 50 fill.
Frakking mosva és vasalva 80 fill.
Továbbá női diszkézimunkák, csip-
ke és kézimunkafüggönyök és egyéb
mosható ruhaneműk jutányos áron
elfogadtatnak.

Szarvas, II., Kóuth-utca
36. szám.

Az Árpád szálló

kávéház és éttermében

minden este DOBRAY ZOLI

közkedvelt cigányprimás és zenekara hangversenyez.

Szarvasi Takarékpénztár

érdekközösségben

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal

Folyósít kölcsönöket földbirtokra, betéteket elfogad jó kamatozásra, bármikori visszafizetésre. Saját termény- és áruraktára mindennemű termény beraktározására a gazdák közönség rendelkezésére áll és a betárolt terményekre az intézet kölcsönöket folyósít.

RÁDIÓ

Április 30. — Vasárnap.

9: Hírek.

10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál He- tessy Kálmán dr. kecskeméti lelkész.

11: Egyházi népének és szentbe- s... J u ... pl ... ó. — Szentbeszédet mond Strommer Vik- tor n r. buapesti enc s ház n r. A szentbeszéd után mise.

12: Száder-zenekar. Vezényel Pé- csi József.

2: Gramofonlemezek.

3: A m. kir. földművelésügyi mi- nisztérium rádióé'oadássorozata. — Székács Elemér gazdasági főtaná- csos: „Időszerű gazdasági tanács- adó”.

3—3:45: (Budapest II.): Gramo- fon émeze.

3:45: Az iskolán kívüli népműve- lés rádióelőadása. 1. Imre Sándor dr: Miért van annyi szerencsétlen- ség. 2. Időszerű apróságok.

4:50: Pontos időjelzés, időjárás- jelentés. Utána Kárpáthy Sándor dr gondonkázik, zongorán kíséri Pol- gár Tibor.

5: A budapesti római katolikus egyházközségek egyházi hangverse- nye a belvárosi plébániatemplomból. Magyar-óró beszédet mon- u Konuela Géza dr.

6:15: „Egy elfelejtett ősi hang- szer”. Trócsányi Zoltán dr előadása.

6:45: Budapesti Hangverseny. — Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor.

8:15: Daljátékelőadás a Studió- ból. „Akácfavirág.” Daljáték három felvonásban.

10:15: Pontos időjelzés, hírek, sport- és ügétversenyeredmények. Utána Bura Sándor és cigányzene- kara hangversenye.

Május 1. Hétfő

7: „Május hajnala.” Hangjáték.

10: „A magyar vitorlázás 50 éve.” „Hiv a Balaton.” Utána gramofon- lemezek.

11:10: Vizállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12:05: M. kir. Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara.

1:25: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

1:30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról.

2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

3:30: A rádió diákfőelőadója.

4: Asszonyok tanácsadója.

4:45: Pontos időjelzés, időjárás- jelentés, hírek.

5: Bertha István szalonzenekara.

6:15: Kelemen Kornél, az Ország-

gos Testnevelési Tanács elnökének bevezető szavai a rádió-tornához. Utána Demény Károly alelnök ismer- teti a rádió torna jelentőségét.

6:45: Gramofonlemezek.

7:15: „Emlékeim az Adriáról,” Kenedy Géza dr. előadása.

7:45: Magyar zeneszerzők művei

nek első előadása.

9:15: Pontos időjelzés, hírek, 16- versenyeredmények. Utána: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara.

10:45: Godfray Fausselt angol cserkészparancsnok előadása.

11: Szalonzenekar Sebő Miklós énekszámával.

Iparművészeti szőnyegkiállítás

az Árpád-szálló földszinti éttermében f. évi május 1-7-ig. — A művészi kivitelű kézimunka-szőnyegek a legolcsóbb árakon kerülnek eladásra. — Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételeket nyújtok. — A kiállítás megtekintése vételkényszer nélkül történik és teljesen díjtalan. — Tisztelettel: Weisz István szőnyegszövő, Békéscsaba.

Lerakata: **UNGÁR JÓNÁS, Szarvas**

NE FÉLJEN A NAGYADÓTÓL, A
TELEFUNKEN

KÉT KÖZKEDVELT ÉRTÉKELÉSE A NAGY- ADÓTÓL IS BIZTO- SÍTJA A KÜLFÖLD- VÉTELT

»DIADALA
8+1 csatornás váltóáramú külföldvevő beállítású a csodáshanga hang- művelés hangszereivel egybeépítve

»REKORD»
nyújtóerősítővel 3+1 csatornás Erő- vevő készlettel dinamikus hangszere- vel egybeépítve. Tökéletes sztereó- hatású, mélyen az új formája és elő- hár- hangszere a rádiósok között

Díjtalan
bemutatás,
vételkötelezettség
nélkül,

DANKÓ
rádió üzlete
ÁRVAHÁZ

Ha eladni, venni akar va- lamit, ha bérbeadó lakása, földje, szóval bármiféle hir- detnivalója van, keresse fel a

Szarvasi Ujság

kiadóhivatalát, ahol azt né- hány fillérért bármely napon leközöltheti a

Szarvasi Ujság

az egész szarvasi járásban közkedveltségnek örvendő és feltétlen sikert eredményez.

Ön nem hisz. J?...

Győződjék meg kirakatomban-olcsó áraitól. Szervizek, izléses és olcsó ajándéktárgyak egyedüli nagy rak- tára. Képkerekezések. Modern keret- lécek. Valódi kölni BLONDEL-keret- tek eredeti gyári árakon.

Épületüvegezés
a legolcsóbban!

Gross Sándor

üveg-, porcellán- és keretező üzlete.
Piac-tér. Piac-tér.

Értékes
ajándékot

megrendelésre készít, régi retikülök átalakítását, javítását olcsón vállalja:

VITALIS ILONA
okl. t. iparművész.

Tüzi fa, kőszén

és mindennemű tüzelő- anyag előnyös fizetési feltételek mellett beszerezhető

HOL?

Schlesingernél!

II. ker. Hunyadi-utca 18.
Telefon 97.

Hirdessen
a „Szarvasi Ujság“-ban.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díjszabása:

Hétköznap szavanként 2 fillér, vasár- és ünnepnap 4 fillér, vastagbetűvel szedett szónál duplán számít. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Olcson és izléseesen szolgál ki **László Emma** női szabó (Fisbeinház).

Két szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakást, vagy különálló háza a r. se. május 1-re, vasuti állomás közelében. Cimeket az állomáson, a forgalmi irodában, kérek leadni.

Eladó Örményzugban 3 hold föld. Érdeklődni a kiadóhivatalban.

Uj lakás kiadó szoba előszoba, konyha, speiz, faskamra és t. I. ker. Vajda Péter utca 381 szám.

I. ker. Benka Gyula utca 97 sz. alatt 2 padolt szobából álló ült. udvari lakás, külön b-jár ttal, valamint mellékhelyiségekkel zonnal kiad.

Két utcai szoba és faterpnek üres telek kiadó. Érdeklődni lehet I. 125 szám alatt.

Publikáció

Ebben a rovatban közöljük a községi publikáció anyagát, mert meg akarjuk kimélni olvasóinkat, hogy rossz időben, ácsorogv, szeszéüket ockázták a publikáció hallgatása közben.

Mezőturi országos vásár május 3-4-én lesz.

Öcsödi országos vásár május 10. K. tmár. onni országos vásár május 21.

szőrhalmi legelőből 1 és fél járás kiadó. Jel. II. 58.

A Hatház és ótemető alatti hegy-község vasárnap délután 2 órakor közgyűlést tart a Rohoska iskolában

Kiss Mátyásnak szőrhalmon több járasa kiadó. Jel. I. 74.

Galáth Pálnak Kákán 2 járasa hazajáró tehénre kiadó. Jel. II. 103.

Galáth Jánosnak Tóniszálláson és Kákán több járasa kiadó. Jel. III. 13.

Roszik Pálnak T. IV. 32. alatt 3 ablakja eladó.

Galáth Györgynek Kákán több járasa kiadó. Jel. IV. 244.

Komlóvszky Andrásnak Tóniszálláson 1 járasa kiadó. Jel. III. 149.

zv. Fecske Mihálynének sz. nási legelőből 2 és fél járasa kiadó. Jel. III. 272.

Sonkoly Sámuelnek Kákán 4 járasa kiadó.

Janurik Mihálynak egy használt kerékpárja eladó. Jel. T. IV. 126.

Podani Pálnak Tóniszálláson 5 járasa kiadó. Jel. III. 85.

Melis Pálnak utolsó kiosztásban 1 járasa kiadó. Jel. I. 199.

Maginyecz Jánosnak II. 543. számú h.

özv. Szrnka Györgynének Tóniszálláson 1 és fél járasa kiadó. Jel. II. 68.

Óriási detonáció vette szét a pengős árakat!

Sztrehovszky-cégnél

filléres áron szerezhetők be: kerékpárok, varrógépek, rádiók, villamos cikkek, csillárok.

Irógép
Kerékpár } javítást szakszerűen,
Rádió }
Villany } jótállással végzünk!

Használt kerékpárt veszünk.
S. motor kö c s.

Fütse be
pénzét
azonnal

szobáját, mielőtt megfázna. — De ne dobja ki ismeretlen szénre fára. Honthy-nál nyugodtan vásárolhat ezért tegyen egy próba rendelést. Haviár Dani-utca 83.

Központban

minden este Oláh Oszkár

és cigányzenekara muzsikál.

Tulajdonos: WIGNER SÁNDOR

Mindenféle nyomdai munkát

a legolcsóbban

a legizlésebben

és leggyorsabban

készít az

Alföld-nyomda

II. ker. Szent István király-utca 74. szám

Liska Pál ezüstszőllői háza eladó. Jel. T. III. 275.

Benyó Jánosnak 2000 kéve tengeriszárja eladó. Jel. II. 370.

Borgulya Mihálynak Kákán 1 járasa kiadó. Jel. II. 245.

Pecsenya György csabai ut melletti 3 hold földje eladó. Jel. IV. 148.

Frankó Zsuzsánna temető alatti 9 hold földje tanyával együtt eladó. Jel. B.

ronai ut 3, v. Ba ogh Pálnak T. II. 173. 6 hold földje tanyával Csabacsüdőm-

1 kat. h. eladó.

Oskó Lajosnak Öcsödön tizletnek alkalmas sarok háza eladó,

özv. Csicsely Mihálynének T VII. 156. szám alatt 4 hold földje eladó.

T. III. 159 alatt egy fias tehén eladó.

Matusik Pálnak Tóniszálláson 3 járas el va. kia. Jel. II. 80.

Vostyjár Sámuelnek 4 utolsó kiad. osztású járasa kiadó.

Molnár Mihálynak sába valo tiz. rekje és kuko icaszárja eladó. Jel. III. 436.

id. Kresnyák Jánosnak Kákán 3 járasa, egy hazajáró tehénre kiadó. Jel. I. 140.

özv. Millan Jánosné szőrhalmi 5 járasa kiadó. Jel. IV. 102. Ugyanott gyepszéna eladó.

Lep' meg ismerőseit

Berger Margitnál

..észült fnyképe. ke.

II. kerület 53. szám. (Melis-ház.)

Terménytőzsde.

Készárupiac

Buza 76 os 13.85—14.00. 77-es 14.10—14.30. 78-as 14.3—45. 79-es 14.50—14.65. 80-as 14.65—14.80. Árpa 8.70—9.00. Zab 8.10—8.30. Tengeri 6.85—95. Rozs 6.50—6.60 Korpa 5.85—5.95. Irányzat gyenge.

Határidőspiac

Buza júliusra 12.86—12.87. októberre 1.83—84. Rozs májusra 6.76—76. Tengeri júliusra 6.98—7.00. Tengeri júliusra 7.42—44. Irányzat egyenetlen.

Sertéspiac.

Felhajtás 1050 Uradalmi 92—96. Szedett 88—92. I. angol 1.02—1.08 II. angol 96—1.00. III. 85—72. Zsir 1.38—1.45. Szalonna 1.20. irányzat változatlan.

Időjárás.

A szarvasi meteorológiai állomás jelenté.

1933. április 29-én.

Reggeli hőmérséklet	8.1 C
Déli hőmérséklet	19.4 C
Levegő relatív nedvessége	25%
Borultság reggel	30%
Borultság délelőtt	50%
Légnyomás reggel	750.6 mm
Légnyomás délelőtt	750.3 mm
Csapadék reggel	0.0 mm
Szélirány reggel	délnyugat
Szélirány délelőtt	dél

Felelős kiadó és laptulajdonos:
Dr TOKAY LASZLÓ

Nyomatott az „Alföld” nyomda
Szarvason.

Fel. lő. vezető: Paczuk Antal.